

Выбор наиболее эффективных методов и средств, для какого-либо конкретного учебного занятия, представляется одним из важных моментов процесса обучения. Анализируя методы и средства обучения, необходимо учитывать их постоянное совершенствование. При использовании методов и средств важно учитывать то обстоятельство, что одни и те же методы или средства могут быть эффективными при одних условиях и совершенно неприемлемыми при других.

Эмоциональное состояние студента в значительной степени определяет умственную и физическую работоспособность. Высокий эмоциональный тонус аудитории и ее включенность в учебный процесс обеспечивает реализации на раскрытие резервов личности студента. Если нет психологического комфорта на занятии, то парализуются и другие стимулы к учебно–познавательной деятельности. Главная ценность отношений между педагогом и студентам – их сотрудничество, которое предполагает совместный поиск, совместный анализ успехов и просчетов. В этом случае студент превращается в инициативного партнера.

Психологический подход к организации процесса обучения и выбору его методов позволяет не только повысить успеваемость, но и избежать стрессовых ситуаций.

Список использованных источников:

1. Бурлаков В.И. Проблемное обучение – понятие и содержание // Воспитание школьников, 1985 – № 8.
2. Гузев В.В. Планирование результатов образования и образовательная технология. – М: «Народное образование», 2001.
3. Селевко Г.К. Современные образовательные технологии: Учебное пособие – М: Народное образование.

Кисельова І.І.

старший викладач,

Київський університет імені Бориса Грінченка

ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ НА ЗАНЯТТЯХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В УМОВАХ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ

Соціальна компетенція – це компетенція, що забезпечує взаємодію та спілкування людини з іншими людьми. Соціальна компетенція на іноземній мові формується на основі наявного досвіду спілкування рідною мовою. Соціальна компетенція, як і всі ключові компетенції, має вікову динаміку і вікову специфіку.

Основною метою навчання іноземної мови є формування комунікативної компетенції, тобто здатності використання мови як засобу міжкультурного спілкування [1, с. 28]. Реалізація даної мети вимагає використання прийомів, які

забезпечують учбове спілкування іноземною мовою в умовах навчального процесу.

Успішне іншомовне спілкування – міжкультурне спілкування – не можливе без сформованої соціальної компетенції тих, хто навчається, тобто сформованого бажання взаємодіяти з іншими і впевненості в собі, а також уміння поставити себе на місце іншого і здатності впоратися з ситуаціями, що склалися в суспільстві.

Таким чином, сформувати соціальну компетенцію означає навчити студентів взаємодіяти один з одним у навчальному процесі при виконанні поставленого комунікативного завдання.

Процес формування соціальної компетенції тих, хто навчається іноземній мові передбачає наявність стійких мотивів і потреби в дбайливому ставленні до своєї рідної мови, історії та духовній культурі українського суспільства, а також розуміння важливості вивчення іноземної мови в сучасному світі, щоб користуватися нею як засобом спілкування, пізнання, самореалізації та соціальної адаптації, долучаючись до культури, традицій та реалій країн, мова яких вивчається.

Однією з передумов входження України до єдиної Європейської спільноти вищої освіти є реалізація системою вищої освіти України ідей Болонського процесу. Метою сучасної педагогіки є забезпечення всебічного розвитку людини як особистості і найвищої цінності суспільства, розвиток її талантів, розумових і фізичних здібностей, виховання високих моральних якостей [5]. З переходом на навчання за кредитно-модульною системою створюються умови для формування високоосвічених фахівців інтелектуально-розвинених та творчо мислячих.

Інтернаціоналізація суспільного життя робить знання іноземної мови необхідністю. Вона стає дієвим чинником соціально-економічного, науково-технічного й загальнокультурного прогресу суспільства, що підвищує статус іноземної мови як галузі освіти. Одним з найважливіших якостей фахівця на сьогоднішньому етапі розвитку суспільства є мобільність, здатність орієнтуватися в умовах, що швидко змінюються. Педагог повинен бути готовий не тільки до вдосконалення своїх навичок та вмінь, але й до постійної самоосвіти, яка включає оволодіння додатковими спеціалізаціями [7, с. 105]. Ось чому підвищення якості навчання майбутнього педагога, його компетентності, яка дозволила б йому здійснювати свою діяльність найбільш ефективно – є однією з найважливіших цілей сучасної освіти. Саме в таких умовах підвищується значення професійної компетентності як особистісної якості. Сьогоднішній педагог повинен вміти будувати свою професійну діяльність на високому науково-педагогічному рівні, приймати обґрунтовані професійні рішення, самостійно здобувати знання. Дозріла об'єктивна потреба в компетентних кадрах, здатних творчо організовувати освітній процес в конкретних соціально-економічних умовах, які вміють швидко орієнтуватися в інформаційному полі, самостійно вдосконалювати свої знання в області лінгвокраїнознавчих технологій, розвиватись і проявляти активний інтерес до вивчення і володіння іноземною мовою. На перший план виступає не

формальна приналежність до професії, а професійна компетентність, тобто відповідність фахівця вимогам професійної діяльності.

Для того, щоб випускник вузу – майбутній педагог зміг здійснювати свою професійну діяльність ефективно, він повинен володіти базовим рівнем професійної компетентності і ця якість повинна формуватися саме у вузі в процесі професійної підготовки. Навчальний предмет є одним з головних засобів реалізації змісту освіти, що поєднує в своїй системі зміст, який підлягає засвоєнню з методами засвоєння. В наш час практичне володіння іноземною мовою стало показником освіченості фахівця. Це пояснюється специфікою іноземної мови як носія культури. Разом з тим у сучасному суспільстві відбуваються значні зміни: розширюється інформаційний простір, підвищується рівень комп'ютеризації, розвивається глобальна комп'ютерна мережа Інтернет, відбувається стирання кордонів у Європі, все це веде до інтеграції культур різних народів. Сучасному фахівцеві необхідні навички міжкультурної комунікації, готовність і здатність до діалогу культур. Процес пізнання іншомовної культури необхідний для ціннісного сприйняття сучасного світу, для усвідомлення значущості особи, її місця в культурних процесах. В таких умовах іноземна мова стає суспільно значущою цінністю. Особливий сенс набувають можливості навчального предмета «Іноземна мова» у формуванні особистості, розвитку її здібностей. У процесі вивчення даної дисципліни у вузі основні функції мови-пізнання і спілкування – стають визначальними для формування професійної компетентності майбутнього фахівця. Ціль роботи викладача іноземної мови у навчанні майбутніх вчителів – розвиток іншомовних компетенцій шляхом особистісно-орієнтованого підходу до формування комунікативних вмінь в основних видах мовленнєвої діяльності, підвищення творчого потенціалу, виховання почуття відповідальності і самостійності студентів.

Концепція особистісно-орієнтованого підходу передбачає те, що організація учбового процесу, методичні підходи та рішення викладача, використання учбового матеріалу, відбір вправ та завдань мають відповідати особистості того, хто навчається, його потребам, мотивам, активності, інтелекту, індивідуальним та психологічним особливостям. Викладач має враховувати як індивідуальні особливості так і рівень базової підготовки студентів. Саме така робота дає можливість розкрити справжні можливості кожного студента і відповідно до цього створювати для нього індивідуальну траєкторію розвитку, що різноманітнить учбовий процес, робить його більш цікавим, комфортним і, головне, дозволяє підвищити ефективність навчання. Для цього викладачеві необхідно підібрати різного роду ситуативні вправи з різних видів мовленнєвої діяльності, щоб всі студенти могли якнайкраще представити свої знання з тієї чи іншої теми і не відчували себе некомфортно і мали змогу брати участь у навчальному процесі і підвищити рівень своїх знань, вмінь та навичок. При цьому слід підбирати ситуації з педагогічно значущими завданнями, які стимулювали б педагогічну творчість, самоаналіз педагогічних здібностей та їх розвиток. Ці ситуації повинні бути пов'язані з шкільним життям в залежності від фаху підготовки. Важливим елементом цих завдань є їх цікаве оформлення, створення ситуації успіху, разом із тим кожне завдання

сприяє внутрішньому самоаналізу моделей поведінки, з'ясуванню причин складності та пошуку шляхів їх розв'язання.

До особистісно-орієнтованих технологій відносяться: технологія різнорівневого навчання, технологія колективного взаємонавчання, модульного навчання, навчання в співпраці, метод проектів [6]. Використовуючи технології особистісно-орієнтованого підходу можна повніше враховувати можливості та інтереси студентів, стимулювати їх пізнавальні здібності, тим самим, збільшуючи мотивацію навчання. Ці технології сприяють об'єднанню студентського колективу і дозволяють проявити себе кожному студенту.

Отже, підводячи підсумок, слід зазначити, що формування соціальної компетенції особистості відбувається не само по собі, а в тісному зв'язку з формуванням професійної, комунікативної та культурологічної компетенції, а особистісно-орієнтовний підхід сприяє розвитку особистості і підвищенню якості навчання студентів іноземній мові.

Список використаних джерел:

1. Бородіна Г.І. Комунікативно-орієнтовне навчання іноземної мови у немовному вузі. // Навчання іноземних мов у вищих навчальних закладах. Іноземні мови 2005. – № 2 – С. 28-30.
2. Володько В.М., Дмитрик І.С., Іванова В. Самостійна пізнавальна діяльність студентів: Методичні рекомендації. – К.: ІСДО, 1993. – 52 с.
3. Заскалета С.Г. Організація самостійної пізнавальної діяльності студентів сільськогосподарського інституту (на матеріалі вивчення іноземних мов): Автореф. дис. ...канд. пед. наук: 13.00.04 / Інститут пед. АПН України. – К., 2000. – 20 с.
4. Колкер Я.М., Устинова Е.С., Еналиева Т.М. Практическая методика обучения иностранному языку. – М.: Академія, 2000. – С. 11.
5. Національна Доктрина розвитку освіти України в ХХІ ст. // Освіта України. – 2002. – № 33. – С. 4-6.
6. Педагогічна Майстерність: Підручник / І.А. Зязюн, Л.В. Крамущенко, І.Ф. Кривонос та ін.; За ред. І.А. Зязюна. – Вища шк., 1997. – 349 с.: іл.
7. Сисоєва С.О., Баловсяк Н.В. Інформаційна компетентність фахівця: теорія та практика формування. Навчально-методичний посібник. – Чернівці, Технодрук, 2006. – 208 с.

Ковальчук О.В.

студентка;

Науковий керівник: Безкоровайна О.В.

доктор педагогічних наук, професор,

завідувач кафедри,

Рівненський державний гуманітарний університет

ІГРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК МЕТОД РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ШКОЛЯРА НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Пріоритети сучасної шкільної освіти ґрунтуються на ідеях унікальності особистості дитини, а також необхідності розвитку її творчих здібностей,